

Donació del Fons Montserrat Abelló a la Biblioteca de Catalunya

24 de juliol de 2015

Donació del Fons Montserrat Abelló

La Biblioteca de Catalunya (BC) del Departament de Cultura ha rebut el Fons Montserrat Abelló, que arriba per voluntat expressa de l'autora, que durant la primavera de l'any 2014 va interessar-se en preservar el seu arxiu literari a la Biblioteca. Els fills de la poeta i traductora han fet efectiva la seva voluntat donant el seu fons a la BC i ara la documentació, constituïda per l'arxiu literari i la biblioteca personal d'Abelló, serà conservada i posada a l'abast dels investigadors.

Des del primer moment, i durant tot aquest procés, la Institució de les Lletres Catalanes ha tingut un paper d'acompanyament, que evidencia l'estreta col·laboració entre aquesta institució i la Biblioteca en la tasca de recuperació del [patrimoni literari de Catalunya](#).

L'acte de recepció del fons, presidit pel conseller de Cultura Ferran Mascarell, ha tingut lloc a la Sala de la Caritat de la Biblioteca de Catalunya. Hi ha intervingut Eugènia Serra, directora de la Biblioteca; Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes, i Miquel Bofill Abelló, en representació de la família.

El Fons Montserrat Abelló

El fons ingressat a la Biblioteca de Catalunya està constituït per l'arxiu literari i la biblioteca de Montserrat Abelló.

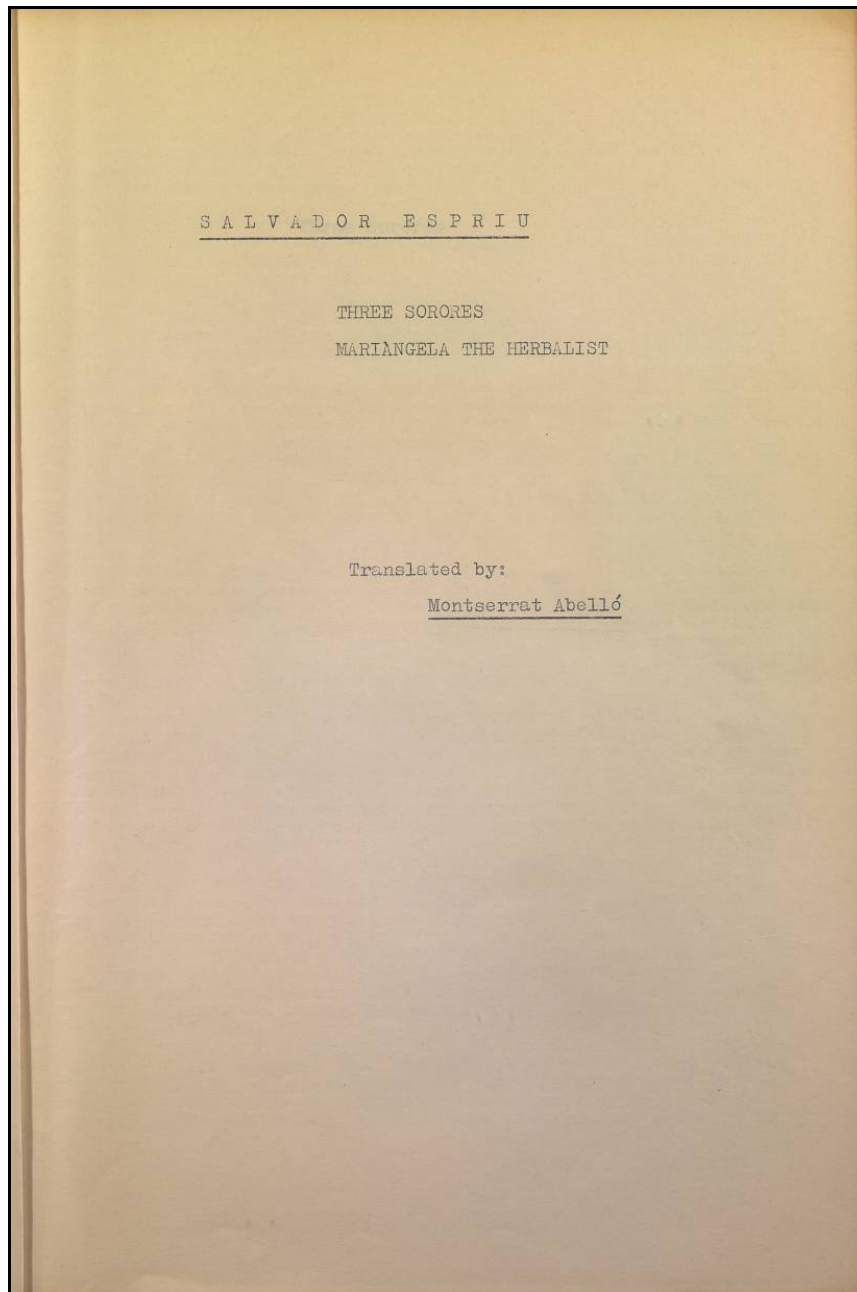
L'arxiu literari recull:

- Obra pròpia derivada del seu treball com a poeta i com a traductora. Es tracta d'originals manuscrits, mecanoscrits i impresos a màquina, que corresponen a poemes, traduccions, discursos o conferències.
- Documentació relacionada amb les seves activitats professionals com a professora i conductora de tallers literaris.
- Llibretes de notes.
- Documentació sobre actes als quals va assistir o institucions en què va participar, principalment relacionada amb el moviment feminista.
- Correspondència.
- Documentació relacionada amb actes d'homenatge, sobretot dels darrers anys.
- Premis i guardons rebuts.
- Algunes fotografies i altre material en suport sonor o audiovisual.
- Revistes, cartells i obra gràfica, de la qual es pot destacar l'obra de Roser Bru, principal il·lustradora dels seus llibres, i uns dibuixos de la mà de l'autora Carme Riera.

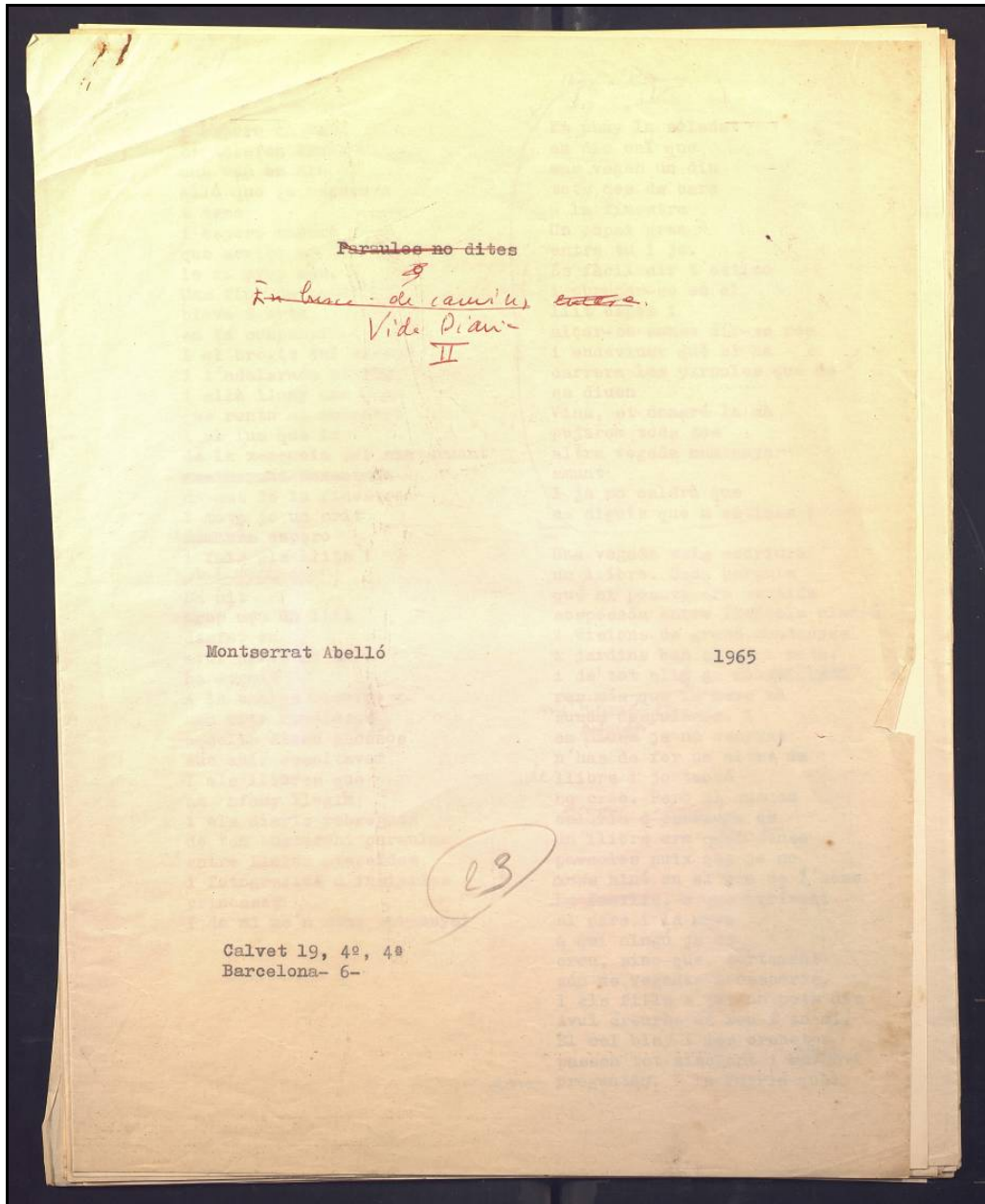
La biblioteca està formada per uns 2.000 llibres i escaig, dels quals al voltant de 300 inclouen la seva obra pròpia; edicions originals angleses de les obres incloses en les antologies poètiques traduïdes i seleccionades per ella; altres llibres de literatura i filologia anglesa i de didàctica de l'anglès, i llibres dedicats d'autors, com ara Joan Oliver i també d'autores i artistes contemporànies com Carme Riera, Roser Bru o Maria Teresa Pous, entre d'altres.

L'arxiu i la biblioteca de l'escriptora Montserrat Abelló enriqueixen enormement els fons de literatura catalana de la Biblioteca de Catalunya, que compta actualment amb més de quaranta fons personals d'escriptors. El primer llegat ingressat fou el del poeta Jacint Verdaguer, l'any 1908, al qual seguiren molts d'altres com el de Narcís Oller, Rosa Leveroni, Àngel Guimerà, Néstor Luján, Maria-Mercè Marçal o Tomàs Garcés.

Exemples de documents procedents de l'arxiu personal de Montserrat Abelló:

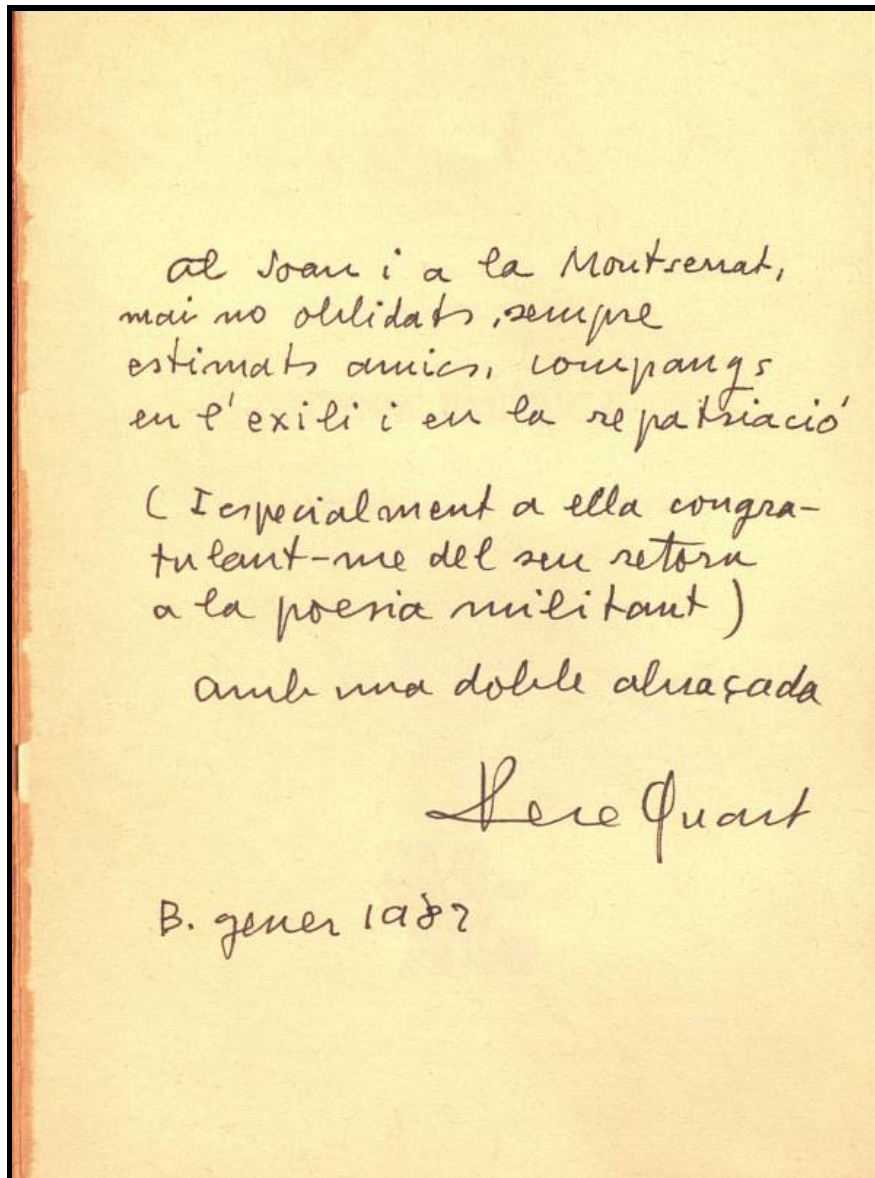

Traducció a l'anglès de l'obres de Salvador Espriu *Tres sorores* i *Mariàngela l'herbolària*

Mecanoscrit amb anotacions manuscrites de l'obra Vida diària : paraules no dites

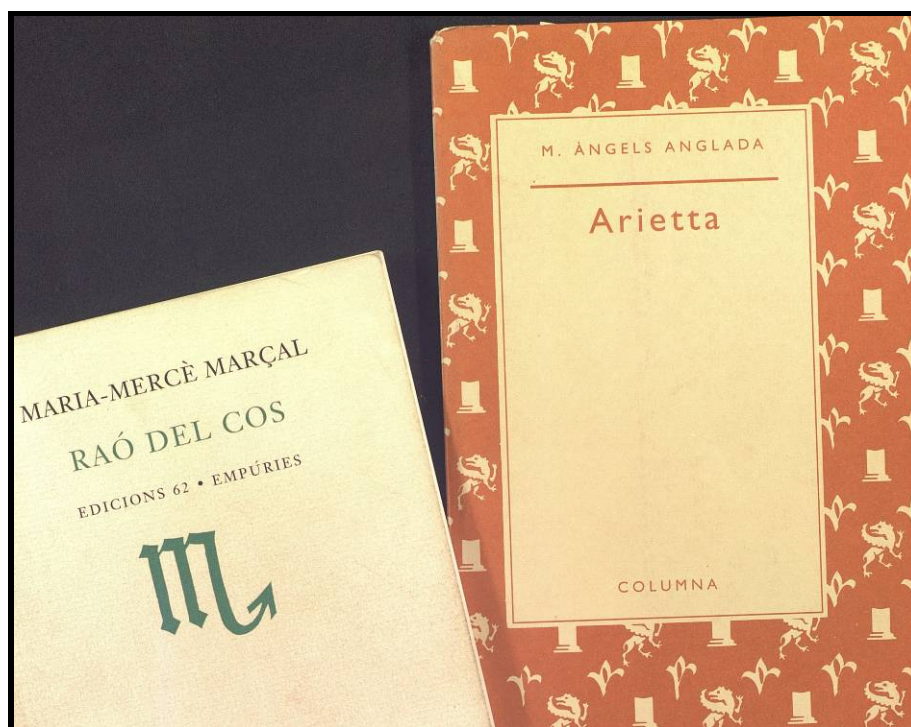
Exemples de llibres i documents gràfics procedents de la biblioteca personal de Montserrat Abelló:

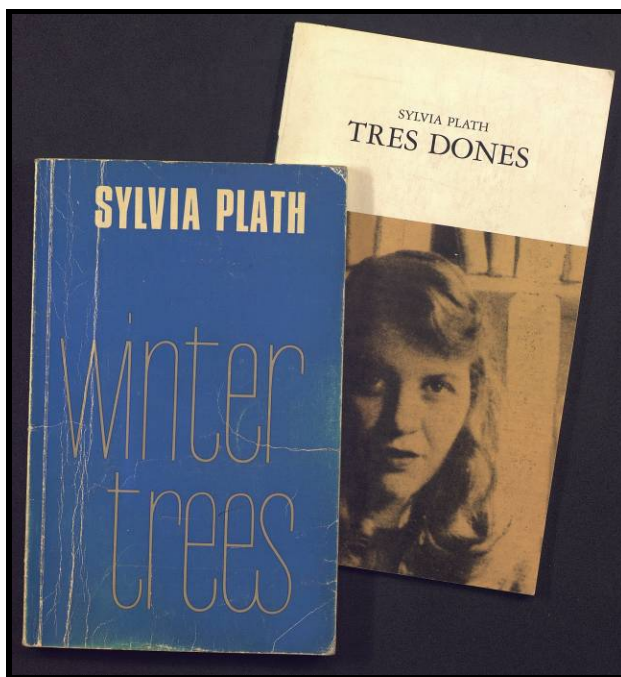
Oliver, Joan. Poesia empírica. Barcelona: Proa, 1981.
Inclou dedicatòria de l'autor a Joan Bofill i Montserrat Abelló

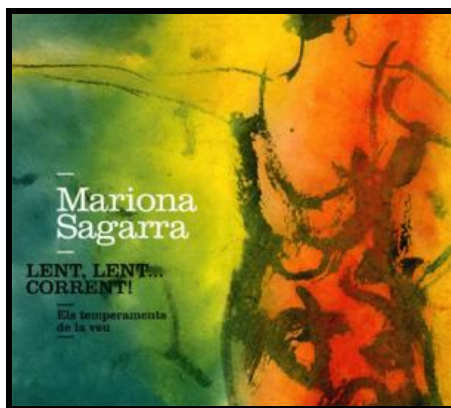
Abelló, Montserrat. He après a dir no. 2003. Conté un poema inèdit de Montserrat Abelló i un linòleum numerat i signat per Miquel Plana

Llibres de poetes catalanes amb qui Montserrat Abelló tingué molta relació

Sylvia Plath, una de les poetes introduïdes per Montserrat Abelló en la literatura catalana

Musicacions d'obra de Montserrat Abelló per Mariona Sagarra, Miguel Poveda, Mariona Castellar

Montserrat Abelló

Montserrat Abelló i Soler (Tarragona, 1918-Barcelona, 2014). Poeta i traductora nascuda a Tarragona l'1 de febrer de 1918. Va conrear altres gèneres literaris com l'assaig i el teatre. La seva trajectòria personal va estar marcada per la Guerra Civil espanyola, per la vida a l'exili entre 1939 i 1960, la major part del qual va viure a Santiago de Xile, on va treballar com a professora d'anglès. Durant aquesta etapa va iniciar realment la seva labor com a escriptora. A Xile va establir forts lligams amb altres escriptors exiliats com Joan Oliver o Xavier Benguerel. També va mantenir relació amb literats xilens i va escriure alguna obra en castellà. D'aquesta època data una amistat ferma amb Roser Bru, principal il·lustradora de les seves obres. Quan va retornar a Barcelona, va publicar *Vida Diària*, amb un pròleg de Joan Oliver.

En la seva vessant de traductora, ha estat reconeguda per la introducció de poetes de llengua anglesa a Catalunya. Destaquen les antologies de poemes de Sylvia Plath, Ann Sexton o Adrienne Rich, entre d'altres. En l'àmbit de la literatura catalana ha fet una gran tasca de difusió d'autores catalanes com Mercè Rodoreda, Maria Àngels Anglada i, especialment, de Maria-Mercè Marçal amb les seves traduccions a l'anglès, la darrera de les quals, l'any 2014, és *The Body's reason*.

Des dels anys setanta va estar molt implicada amb el moviment feminista i va col·laborar a la IV Fira Internacional del llibre feminista (1990), i va fundar, juntament amb Maria-Mercè Marçal, el Comitè de Dones Escriptores dins el Centre Català del PEN Club Internacional, l'any 1995.

Montserrat Abelló ha estat guardonada amb diversos premis literaris com ara el Crítica Serra d'Or de Poesia (1999) per l'obra *Dins l'esfera del temps*; el Lletra d'Or (2003) per *Al cor de les paraules*; el Cavall Verd –Rafael Jaume de traducció poètica - (2007) per *Sóc vertical, Obra poètica 1960-1963*, de Sylvia Plath.

També ha estat reconeguda amb la Creu de Sant Jordi (1998), el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (2008), el Premi Nacional de Cultura-trajectòria professional i artística (2008), el Premi dels Escriptors Catalans de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (2008) i ha estat nomenada Filla predilecta de la ciutat de Tarragona el 2015.

Montserrat Abelló ha estat reconeguda i estudiada per nombrosos poetes i literats contemporanis. Va morir a Barcelona el passat 9 de setembre de 2014.

Llibres destacats:

- *Vida diària*. Barcelona: Joaquim Horta, 1963.
- *Vida diària. Paraules no dites*. Barcelona: La Sal, 1981.
- *El blat del temps*. Barcelona: Columna, 1986.
- *Foc a les mans*. Barcelona: Columna, 1990.
- *Cares a la finestra : 20 dones poetes de parla anglesa del segle XX*. Sabadell: AUSA, 1993.
- *Són màscares que m'emprovo...* Barcelona: Cafè Central, 1995.
- *L'arrel de l'aigua*. València: Edicions de la Guerra, 1995.
- *Dins l'esfera del temps*. Barcelona: Proa, 1998.
- *Al cor de les paraules : obra poètica 1963-2002*. Barcelona: Proa, 2002.
- *Asseguda escrivint = Seated Writing*. Barcelona: MX edicions, 2004.
- *Memòria de tu i de mi*. València: Edicions de la Guerra, 2006.
- *El fred íntim del silenci*. València: Edicions de la Guerra, 2009.
- *Més enllà del parlar concís*. Paiporta: Denes, 2014

L'any 2002 es va publicar la seva obra completa: *Al cor de les paraules: obra poètica 1963-2002*. Barcelona: Proa, 2002.

Més informació sobre Montserrat Abelló:

Qui és qui (Institució de les Lletres Catalanes)

<http://www.lletrescatalanes.cat/ca/index-d-autors/item/abello-i-soler-montserrat>

Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

<http://www.escriptors.cat/autors/abellom/obra.php>

Lletra. UOC. Universitat Ramon Llull.

<http://lletra.uoc.edu/ca/autora/montserrat-abello>